

การเปลี่ยนแปลงของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏใน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 กับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

Changes of Khmer loanwords appears in Thai dictionary 2493 B.E.
and Thai dictionary 2544 B.E.

นัชฎาภา สะตะ, เพ็ญประภา สิงห์สวัสดิ์**
Nattapa SaTa, Penprapa Singawat

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 กับ พ.ศ. 2554 ด้านการเปลี่ยนแปลงรูปคำ ความหมาย และการจัดหมวดหมู่ของคำ ผลการศึกษาพบว่า พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 มีทั้งหมด 390 คำ และพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 มีทั้งหมด 499 คำ ซึ่งใช้เกณฑ์ในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ การศึกษาการเปลี่ยนแปลงรูปคำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ รูปศัพท์คงเดิม และรูปศัพท์เปลี่ยนไป การศึกษาการเปลี่ยนความหมายของคำ แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ ความหมายแคบเข้า ความหมายกว้างออก ความหมายย้ายที่ และความหมายคงเดิม ส่วนการจัดหมวดหมู่ของคำศัพท์ แบ่งออกเป็น 4 หมวดใหญ่ คือ หมวดเกี่ยวกับธรรมชาติ มนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ สติปัญญา ความรู้สึก อารมณ์ คุณค่า และความสัมพันธ์ของบุคคล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การศึกษาการเปลี่ยนแปลงรูปคำจะพบคำยืมที่มีรูปศัพท์คงเดิมมากที่สุด จำนวน 366 คำ และคำยืมที่มีรูปศัพท์เปลี่ยนแปลงไปจะพบน้อยที่สุดจำนวน 2 คำ การศึกษาการเปลี่ยนความหมายของคำนั้นพบว่า มีความหมายคงเดิมมากที่สุด จำนวน 258 คำ และพบความหมายย้ายที่น้อยที่สุด จำนวน 12 คำ และการจัดหมวดหมู่ของคำศัพท์ ซึ่งหมวดหมู่ที่พบมากที่สุด คือ หมวดเกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ จำนวน 160 คำ ส่วนหมวดหมู่ที่พบน้อยที่สุด คือ หมวดเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้สึก อารมณ์ คุณค่า จำนวน 77 คำ ทั้งนี้ยังพบว่า คำศัพท์ของคำยืมทั้งสองเล่ม มีทั้งคำศัพท์ที่มีร่วมกัน คำศัพท์ที่สูญหาย และคำศัพท์ที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย

คำสำคัญ: การเปลี่ยนแปลงภาษา, คำยืมภาษาเขมร, พจนานุกรม

* นิลิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

* BA student, Thai Language, Department of Thai and Oriental Languages, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

** Lecturer, Thai Language, Department of Thai and Oriental Languages, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

Abstract

The purpose of this article is to study the form of Khmer loanwords appears in Thai dictionary 2493 B.E. and Thai dictionary 2544 B.E. in term of word changes, semantic changes and word categorization. The findings reveal the fact that 390 words are found in Thai dictionary 2493 B.E. and 499 words are found in Thai dictionary 2554 B.E. The criteria for studying are as follows. The study of word changes are divided into two categories; original words and changed words. The study of semantic changes are divided into four categories; broadening, narrowing, shifting and original meaning. Word categorization can be found in four groups; human nature, human behavior, intelligence emotion mood value and personal relationship.

The study found that in term of word changes, the largest group, 366 words, is the original words and two of changed words are found. In the study of semantic changes, 258 original meaning words are mostly found and 12 of shifting meaning words are found the least. And Word categorization, the largest group is about human and human behavior, 160 words. The smallest group is about intelligence, emotion, mood, value which has 77 words. In addition loanwords from both dictionaries contain shared words, lost words and increased words.

Keywords: *Language changes, Khmer loanwords, Dictionary*

บทนำ

ภาษาเขมรเป็นหนึ่งในภาษาที่มีความใกล้ชิดกับสังคมไทย ดังที่ มณี ช้างเผือก (2539: 10-11) กล่าวว่า ชนชาติไทยและเขมรมีเขตแดนติดกันด้านตะวันออกของไทย มีการทำสงครามกัน ทำไมตรีและไปมาค้าขาย มีการแต่งงานประสมเชื้อชาติ และมีการถ่ายทอดวัฒนธรรม จากที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อเกิดการผสมผสานทางเชื้อชาติย่อมส่งผลให้ภาษาในสังคมไทยเป็นสังคมพหุภาษาหรือภาวะหลายภาษา เนื่องจากมีผู้พูดภาษาที่แตกต่างกัน อยู่ในสังคมเดียวกัน ย่อมเกิดการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ เป็นผลให้ภาษาเกิดการเปลี่ยนแปลง ดังที่ กาญจน นาคสกุล (2537: 11-14) กล่าวว่า เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลง สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลง ความเป็นอยู่ของคนเปลี่ยนแปลง ภาษาก็น่าจะย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย ภาษาไทยมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน การเขียนในปัจจุบันจึงยึดหลัก

การเขียนที่ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งถือเป็นหนังสือที่รวบรวมคำที่ใช้ในภาษาปัจจุบัน

บุญยงค์ เกศเทศ (2521: 100) กล่าวไว้ว่า พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เป็นฉบับที่ใช้อ้างอิงมากที่สุดเมื่อมีปัญหาในการใช้คำภาษาไทย เพราะเป็นศัพท์ที่จัดทำโดยทางราชการ ได้มีการชำระตรวจทานกันหลายครั้งเพื่อให้มีความถูกต้องยิ่งขึ้น ผู้ใช้จะได้รับความรู้จากหนังสืออ้างอิง คือ ความหมายของคำภาษาไทย การอ่านออกเสียง ตัวสะกด ชนิดของคำ ที่มาของคำ และให้ความรู้หลักภาษาบางประการ และเป็นเสมือนบรรณานุกรมไทย ดังนั้น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานต้องได้รับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางภาษาอยู่เสมอ

พจนานุกรมที่ถือว่าเป็นเล่มแรกของราชบัณฑิตยสถานที่มีการปรับปรุงพจนานุกรมของกระทรวงธรรมการ ฉบับพิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2470 ซึ่ง ราชบัณฑิตยสถาน (2519: ก-ฎ) กล่าวถึงพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 ว่า เมื่อกระทรวงธรรมการได้ตีพิมพ์หนังสือพจนานุกรมออกใช้ในราชการและจำหน่ายใน พ.ศ. 2470 ในกาลต่อมากกระทรวงธรรมการได้พบข้อบกพร่องในหนังสือพจนานุกรมนั้นอันสมควรแก้ไขเพิ่มเติม จึงเปลี่ยนใหม่ ว่า “พจนานุกรม” ซึ่งหมายถึง พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 และมีการปรับปรุงฉบับปี พ.ศ. 2525, พ.ศ. 2542 และ ปรับปรุงครั้งสุดท้ายฉบับปี พ.ศ. 2554 ซึ่งถือเป็นพจนานุกรมฉบับปัจจุบัน

มีนักวิชาการหลายท่านที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของภาษาในพจนานุกรม เช่น นิชรา อัครวิบูลย์ (2533) ได้ศึกษาการเพิ่มคำ การสูญคำ และการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำกริยาในช่วง พ.ศ. 2416-2525 จากหนังสืออักษรภิธานศรับท์ของหมอบลัดเลย์ กับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ส่วนไชสิริปราโมช ณ อยุรยา (2534) ก็ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของสำนวนไทย และอรพินท์ โลกัตถจริยา (2538) ได้วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 และ พ.ศ. 2525 เป็นต้น

จากการศึกษาที่ผ่านมายังไม่พบงานวิจัยเรื่องใดที่ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 และ พ.ศ. 2554 ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาการเปลี่ยนแปลงของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงรูปคำของคำยืม การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำศัพท์ของคำยืม และการจัดหมวดหมู่คำศัพท์ของคำยืม เพื่อที่จะได้ทราบถึงวัฒนธรรมการยืมภาษาของคำยืมภาษาเขมร และลักษณะการเปลี่ยนแปลงของคำยืมภาษาเขมรจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงรูปคำของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 กับ พ.ศ. 2554
2. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงความหมายคำศัพท์ของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 กับ พ.ศ. 2554
3. เพื่อจัดหมวดหมู่คำศัพท์ของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 กับ พ.ศ. 2554

ความสำคัญของการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงทางรูปคำของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 กับ พ.ศ. 2554
2. ทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงทางความหมายคำศัพท์ของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 กับ พ.ศ. 2554
3. ทำให้ทราบถึงวัฒนธรรมการยืมภาษาของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 กับ พ.ศ. 2554

ขอบเขตของการศึกษา

รวบรวมข้อมูลคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน จำนวน 2 เล่ม คือ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 กับ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉพาะคำศัพท์ที่ระบุที่มาของภาษาด้วยอักษร (ข.) เท่านั้น

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ขั้นตอนการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพจนานุกรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของภาษา
2. ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล
รวบรวมคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 และ พ.ศ. 2554 ตามขอบเขตของการศึกษา
3. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
โดยจะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

3.1. วิเคราะห์เกี่ยวกับรูปคำศัพท์ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ รูปศัพท์คงเดิม และรูปศัพท์เปลี่ยนไป

3.2. วิเคราะห์เกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ ความหมายแคบเข้า ความหมายกว้างออก ความหมายย้ายที่ และความหมายคงเดิม

3.3. จัดหมวดหมู่ของคำศัพท์โดยใช้แนวคิดของ โวจิลินส์ (Voegelins) ที่เรียกว่า Hopi Domains (Voegelins. 1957; อ้างอิงมาจาก ไทรงาม ประมวลศิลป์ชัย. 2532: 18 -20) ซึ่งเป็นแนวคิดเรื่องวงศัพท์ที่แบ่งตามวัฒนธรรมภาษา แบ่งออกเป็น 4 หมวดใหญ่คือ

- 1) หมวดเกี่ยวกับธรรมชาติ เช่น คำว่า จิ้ง หมายถึง แม่น้ำ
- 2) หมวดเกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ เช่น คำว่า ขนง หมายถึง คิว
- 3) หมวดเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้สึก อารมณ์ คุณค่า เช่น คำว่าตระโม่จ หมายถึง ว้าเหว่, เปลี่ยวใจ
- 4) หมวดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคล เช่น คำว่า ขมอย หมายถึง หลาน, ลูกหลาน

4. ขั้นตอนการนำเสนอผลการศึกษาระบบพจนานุกรมวิเคราะห์

5. ขั้นตอนการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา

คำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 จากการศึกษาข้อมูลพบว่า มีจำนวนทั้งหมด 390 คำ และคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 มีจำนวนทั้งหมด 499 คำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. รูปคำของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรม

การศึกษารูปคำของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรม ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เฉพาะคำศัพท์ที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองเล่มเท่านั้น ส่วนคำศัพท์ที่ไม่ปรากฏร่วมกันถือว่าเป็นการเพิ่มศัพท์และการสูญศัพท์ ซึ่งจะไม่นำมาวิเคราะห์รูปคำร่วมกับคำศัพท์ที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองเล่ม โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ รูปคำศัพท์คงเดิม และ รูปคำศัพท์เปลี่ยนไป

1.1. รูปคำศัพท์คงเดิม

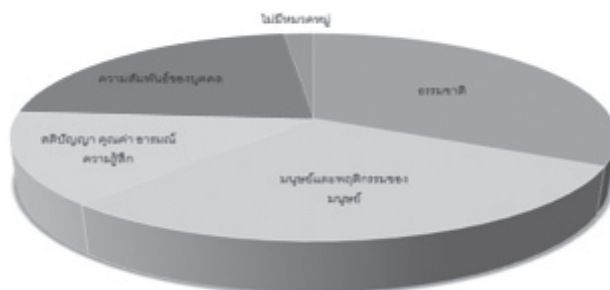
หมายถึง คำศัพท์ที่มีรูปเขียนคงเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงด้านพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ คือ คำศัพท์ 2 คำ ที่สะกดคำเหมือนกันทั้งในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 และพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

คำยืมภาษาเขมรกลุ่มที่มีรูปคำศัพท์คงเดิมที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 และ 2554 มีทั้งหมด 366 คำ ดังตารางตัวอย่างต่อไปนี้

ลำดับ	คำศัพท์ที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน		หมายเหตุ: หมวดหมู่ของคำศัพท์
	พ.ศ. 2493	พ.ศ. 2554	
1	กฎ	กฎ	ความสัมพันธ์ของบุคคล
2	ชตอย	ชตอย	ธรรมชาติ
3	ครวัก, ครวี	ครวัก, ครวี	มนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์
4	งจิต	งจิต	ธรรมชาติ
5	จงอร	จงอร	มนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์

จากการศึกษารูปคำศัพท์คงเดิม พบว่า คำที่มีรูปคำศัพท์คงเดิมพบทั้งหมด 366 คำ คิดเป็นร้อยละ 99.45 ซึ่งในจำนวนคำศัพท์ทั้ง 366 คำเหล่านี้สามารถแยกออกเป็นหมวดหมู่ได้ดังต่อไปนี้ คือ หมวดเกี่ยวกับธรรมชาติพบมากที่สุด 118 คำ คิดเป็นร้อยละ 32.24 รองลงมาเป็นหมวดเกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ จำนวน 108 คำ คิดเป็นร้อยละ 29.51 อันดับที่สาม คือ หมวดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคล จำนวน 80 คำ คิดเป็นร้อยละ 21.86 และอันดับสุดท้ายคือหมวดเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้สึก อารมณ์ คุณค่า พบจำนวน 53 คำ คิดเป็นร้อยละ 14.48 ทั้งนี้ยังพบว่ามีคำกลุ่มหนึ่งที่มีรูปคำศัพท์คงเดิม แต่ไม่สามารถนำไปจัดกลุ่มตามกรอบแนวคิดได้ พบจำนวนทั้งสิ้น 7 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.91 สรุปเป็นแผนภูมิวงกลมได้ดังนี้

หมวดหมู่คำศัพท์ของคำยืมภาษาเขมร



1.2 รูปคำศัพท์เปลี่ยนไป

หมายถึง คำศัพท์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป คือ คำศัพท์ 2 คำ ที่มีการสะกดคำที่แตกต่างกันออกไปของคำศัพท์ที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 และพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ การเปลี่ยนแปลงสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปคำศัพท์เปลี่ยนไปจะพบเพียง 2 คำ คือ การเปลี่ยนแปลงในลักษณะของพยัญชนะท้าย และการสลับตำแหน่งระหว่างพยัญชนะกับสระ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

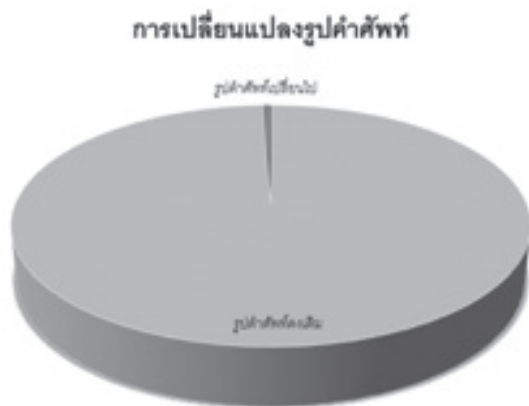
ตารางแสดง การเปลี่ยนแปลงรูปคำในลักษณะพยัญชนะท้าย

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493	พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554
บังอว <u>จ</u>	บังอว <u>ด</u>

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493	พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554
เถ <u>มิ</u> น	เถ <u>ม</u> น

จากการศึกษารูปคำศัพท์ในข้างต้นแสดงให้เห็นว่า คำยืมภาษาเขมรที่ไทยยืมเข้ามาใช้มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำน้อยมาก เมื่อเทียบกับคำยืมภาษาเขมรที่มีรูปศัพท์คงเดิมซึ่งพบมากถึง 366 คำ ส่วนคำที่มีรูปศัพท์เปลี่ยนแปลงไปพบเพียง 2 คำเท่านั้น ทั้งนี้ทั้ง 2 คำนั้นยังเป็นคำที่อยู่ในหมวดหมู่ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคลเท่านั้น แสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงรูปคำศัพท์นั้นจะมีความเป็นไปได้ยากกว่าการเปลี่ยนแปลงเสียงหรือด้านอื่นๆ เนื่องจากรูปคำมีการจัดบันทึกแบบลายลักษณ์อักษรที่เป็นสิ่งยืนยัน เป็นหลักฐาน หรือแม้แต่เป็นต้นแบบหรือแบบอย่างในการเขียนให้กับคนในยุคสมัยต่อๆ มา จึงเป็นการยาก

ที่จะเปลี่ยนแปลงรูปเขียนได้ตามความพึงพอใจของใครคนหนึ่งได้ ซึ่งต่างจากการออกเสียงที่อาจมีการออกเสียงที่ผิดกับรูปเขียนอยู่เนืองๆ จนอาจกลายเป็นความเคยชินและคิดว่าถูกต้องแล้วเป็นที่ยอมรับกันแพร่หลาย ก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงรูปคำที่เขียนมาแต่เดิมก็เป็นไปได้ ซึ่งกว่าจะมีการบันทึกรูปคำที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในด้านพยัญชนะ สระ หรือตัวสะกดได้นั้นก็ต้องใช้เวลาานานมากพอสมควร จากข้อมูลดังกล่าวจึงสามารถสรุปได้ดังแผนภูมิวงกลมต่อไปนี้



2. การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำศัพท์

หมายถึง คำศัพท์ที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายไปจากเดิม คือ คำศัพท์ที่ปัจจุบันมีความหมายผิดไปจากความหมายที่เคยใช้มาก่อน ซึ่งความหมายในปัจจุบันอาจจะเปลี่ยนไปเป็นคนละความหมาย หรืออาจจะมีความหมายย้ายที่ไปจากสำนวนเดิม รวมทั้งอาจจะมีความหมายแคบเข้า ความหมายกว้างออก จากการวิจัยพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำศัพท์ จากการเปรียบเทียบพจนานุกรมทั้งสองฉบับ สามารถแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้ คือ ความหมายแคบเข้า ความหมายกว้างออก ความหมายย้ายที่ และความหมายคงเดิม

2.1 ความหมายแคบเข้า

ความหมายแคบเข้า หมายถึง สิ่งที่คำนั้นๆ หมายถึงหรืออ้างถึง มีจำนวนประเภทหรือปริมาณน้อยลง หรือการที่เราลดความหมายของคำในภาษาที่ยืมมาให้เหลือน้อยกว่าเดิมหรือกินเนื้อที่น้อยกว่าเดิม

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า คำศัพท์ที่พบในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับคำศัพท์ที่พบในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 คำศัพท์ที่มีความหมายแคบเข้าตามลักษณะข้างต้น พบทั้งสิ้น จำนวน 35 คำ ดังตัวอย่างในตารางต่อไปนี้

ลำดับ	พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493		พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554		หมวดหมู่คำ ศัพท์
	คำศัพท์	ความหมาย	คำศัพท์	ความหมาย	
1	กระท่อม	น. เรือนเล็กๆ ทำ พอบอยู่ได้; ไม้ต้น ขนาดย่อม ใบ เมื่อกินจะรู้สึกเมา คล้ายฝิ่น.	กระท่อม	น. เรือนเล็กๆ ทำพอบอยู่ได้, กระทืบ.	ความสัมพันธ์ ของบุคคล
2	กระเตี้ยด	ก. เอาเข้าข้าง สะเอว, ค่อนข้าง.	กระเตี้ยด	ก. เอาเข้าข้าง สะเอว.	มนุษย์และ พฤติกรรม ของมนุษย์
3	ขจาย	ก. เรี่ยราย, แผล ไป, กระจาย, ทำลาย.	ขจาย	ก. กระจาย.	มนุษย์และ พฤติกรรม ของมนุษย์
4	คม๑	ก. กัม, คำนับ, ไหว้.	คม๑	ก. ไหว้.	มนุษย์และ พฤติกรรม ของมนุษย์
5	ทเมิน	น. พวก, ทหาร, เหล่า, พรานป่า.	ทเมิน	น. ทหาร, พรานป่า.	ความสัมพันธ์ ของบุคคล

จากตัวอย่างคำศัพท์ในข้างต้น ผู้วิจัยสังเกตได้ว่า ความหมายของคำว่า “กระท่อม๑” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 มีการตัดความหมายใน ส่วนของ “ไม้ต้นขนาดย่อม ใบเมื่อกินจะรู้สึกเมาคล้ายฝิ่น” เนื่องจากได้มีการบัญญัติคำ ศัพท์เพิ่มขึ้นมาจากเดิม คือ “กระท่อม๒” ที่มีความหมายว่า น. ชื่อไม้ต้นขนาดกลางชนิด *Mitragynaspeciosa* (Korth.) Havil. ในวงศ์ Rubiaceae ชอบขึ้นริมน้ำทั่วไป ใบเดี่ยว ออก ตรงข้ามกัน ยอด ใบอ่อน และก้านใบสีแดงเรื่อๆ ช่อดอกกลมสีเหลือง ออกเดี่ยวๆ ตามง่าม ใบ ใบมีรสขม กินแล้วเมา เป็นยาเสพติด, อีถ่าง ก็เรียก (2554: 41)” แต่ไม่ได้บอกที่มา ของคำศัพท์ไว้ด้านท้ายว่ามาจากภาษาเขมรเหมือนดังคำว่า “กระท่อม๑” ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

2.2 ความหมายกว้างออก

ความหมายกว้างออก หมายถึง สิ่งทีุ่ค่านั้นๆ หมายถึงหรืออ้างถึง มีจำนวน ประเภท หรือปริมาณเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม หรือการที่เราเพิ่มความหมายของคำที่ยืมในภาษาที่ยืมมาให้มากขึ้นหรือกินเนื้อที่กว้างขวางขึ้นกว่าเดิม

จากการศึกษาพบว่าในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 เมื่อเปรียบเทียบกับคำศัพท์ที่พบในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ที่มีความหมายกว้างออกตามลักษณะข้างต้น มีทั้งสิ้น 66 คำ ดังตัวอย่างในตารางต่อไปนี้

ลำดับ	พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493		พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554		หมวดหมู่คำ ศัพท์
	คำศัพท์	ความหมาย	คำศัพท์	ความหมาย	
1	กรรบิด	น. มีด.	กรรบิด	น. มีด, มีดโกน, มีด เจียนหมาก.	ความสัมพันธ์ ของบุคคล
2	สะพั้ง	น. บ่อน้ำ.	สะพั้ง	น. แอ่ง, บ่อ, หนอง.	ธรรมชาติ
3	กำจัด	ก. ขับไล่.	กำจัด	ก. ขับไล่, ปราบ, ทำให้ สิ้นไป.	ความสัมพันธ์ ของบุคคล
4	โคก	น. ที่ดินสูงชัน.	โคก	น. ที่ดินที่เนิน สูงชันคล้ายเนิน แต่เตี้ยกว่า. ว. ที่เนินสูงชัน.	ธรรมชาติ
5	ตระกอง	ก. กอด.	ตระกอง	ก. กอด, เกี่ยว พัน.	มนุษย์และ พฤติกรรม ของมนุษย์

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “กรรบิด ที่หมายถึง มีด” นั้น ได้จัดให้อยู่ในหมวดความสัมพันธ์ของบุคคล เนื่องจากมีดเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในครัวเรือนของมนุษย์ ซึ่งในหมวดความสัมพันธ์ของบุคคลยังมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลแยกย่อยลงไปอีก 7 ลักษณะด้วยกัน ซึ่งกรรบิดที่มีความหมายว่า มีด จัดว่าอยู่ในหมวดย่อยที่ 6 ของหมวดความสัมพันธ์ของบุคคลคือ คำเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย และเครื่องมือเครื่องใช้

2.3 ความหมายย้ายที่

ความหมายย้ายที่ หมายถึง การออกเสียงคำๆ หนึ่งยังคงเดิมแต่สิ่งที คำๆ นั้นอ้างถึงได้เปลี่ยนไป หรือการที่ความหมายของคำที่ยืมมาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยสิ้นเชิงหรืออาจมีเค้าของความหมายเดิมเหลืออยู่บ้าง

คำศัพท์ที่พบในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 เมื่อเปรียบเทียบกับคำศัพท์ที่พบใน พ.ศ. 2554 ที่มีความหมายย้ายที่ตามลักษณะข้างต้น มีทั้งสิ้น 12 คำ ดังตัวอย่างในตารางต่อไปนี้

ลำดับ	พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493		พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554		หมวดหมู่ คำศัพท์
	คำศัพท์	ความหมาย	คำศัพท์	ความหมาย	
1	กรุย๑	น. หลักที่ปัก รายไว้เพื่อเป็น เครื่องหมาย ก. ปักหลักเช่น นั้น.	กรุย๑	น. หลักที่ปัก รายไว้เป็น เครื่องหมาย ก. ใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์	ความสัมพันธ์ ของบุคคล
2	จงอร	ก. ชี้, ชี้ให้เห็น.	จงอร	ก. จงทำให้ ดีใจ, จงทำให้ ปลาบปลื้ม.	มนุษย์และ พฤติกรรม ของมนุษย์
3	จรวจ	ก. ตรวจ.	จรวจ	ก. กรวด, หลั่ง น้ำ.	มนุษย์และ พฤติกรรม ของมนุษย์
4	ใน	น. บ. ตรงกันข้าม กับนอก.	ใน	บ. แห่ง, ของ.	-
5	สบ	น. ปาก.	สบ	น. บริเวณที่ แม่น้ำตั้งแต่ ๒ สายขึ้นไปมา บรรจบกัน.	มนุษย์และ พฤติกรรม ของมนุษย์

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “กรุย๑” จัดอยู่ในหมวดมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นเพราะว่าในหมอนี้มีหมวดแยกย่อยลงไปอีก 5 ลักษณะ คือ คำเกี่ยวกับอวัยวะต่างๆ ภาวะการเปลี่ยนแปลงภายในร่างกาย, คำเกี่ยวกับพัฒนาการของร่างกาย สุขภาพ การรักษาพยาบาล, คำเกี่ยวกับการแต่งกายและเครื่องประดับ หมวก ทรงผม รองเท้า อุปกรณ์

และวิธีการแต่งกาย รวมทั้งการทำความสะอาดร่างกาย, คำเกี่ยวกับการรับรู้ความรู้สึกทางประสาทสัมผัสของร่างกาย อันได้แก่ การเห็น, วัสดุ, ได้กลิ่น, การแสดงความเป็นเจ้าของ, การกระทบกระทั่ง, การปกปิดเปิดเผย และคำเกี่ยวกับกิจกรรม, การเคลื่อนไหว และการเคลื่อนย้ายในลักษณะต่างๆ ซึ่งคำว่า “กรุย๑” ไม่อยู่ในเกณฑ์ของหมวดมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ แต่จัดอยู่ในเกณฑ์ของหมวดความสัมพันธ์ของบุคคล เนื่องจากคำว่า “กรุย๑” หมายถึง น. หลักที่ปักกรายไว้เป็นเครื่องหมาย” จัดอยู่ในหมวดย่อยความสัมพันธ์ของบุคคลที่ว่า “คำเกี่ยวกับคมนาคม, การติดต่อสื่อสาร, วิธีการ และอุปกรณ์ในการสื่อสาร”

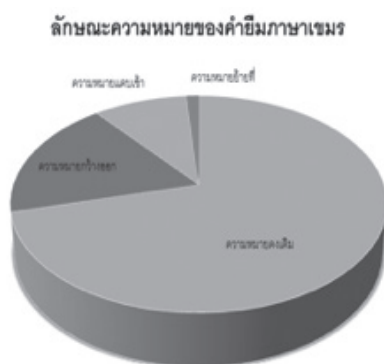
2.4 ความหมายคงเดิม

ความหมายคงเดิม หมายถึง คำนั้นๆ มีความหมายเหมือนเดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นสิ่งอื่น

คำศัพท์ที่พบในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 เมื่อเปรียบเทียบกับคำศัพท์ที่พบในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ที่มีความหมายคงเดิมตามลักษณะข้างต้น มีทั้งสิ้น 258 คำ ดังตัวอย่างในตารางต่อไปนี้

ลำดับ	พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493		พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554		หมวดหมู่คำ ศัพท์
	คำศัพท์	ความหมาย	คำศัพท์	ความหมาย	
1	กรม๒	น. ลำดับ เช่น จะเล่นโดยกรม.	กรม๒	น. ลำดับ เช่น จะเล่นโดยกรม.	ธรรมชาติ
2	กระพัง๑	น. แอ่ง, บ่อ, หนอง.	กระพัง๑	น. แอ่ง, บ่อ, หนอง.	ธรรมชาติ
3	กระบือ	น. ควาย.	กระบือ	น. ควาย.	ธรรมชาติ
4	กระแอก๒	น. อีกา.	กระแอก๒	น. อีกา.	ธรรมชาติ
5	กำพง	น. ทำน้ำ, ตำบล.	กำพง	น. ทำน้ำ, ตำบล.	ธรรมชาติ

จากรการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 และพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 พบว่า ลักษณะของคำศัพท์ที่มีความหมายคงเดิมเป็นลักษณะพบมากที่สุด จำนวน 258 คำ รองลงมาอันดับสองเป็นลักษณะของคำศัพท์ที่มีความหมายกว้างออก จำนวน 66 คำ รองลงมาอันดับสามเป็นลักษณะของคำศัพท์ที่มีความหมายแคบเข้า จำนวน 35 คำ และอันดับสุดท้ายพบน้อยที่สุดคือลักษณะของคำศัพท์ที่มีความหมายย้ายที่ จำนวน 12 คำ สามารถสรุปเป็นแผนภูมิวงกลมได้ดังต่อไปนี้



3. หมวดหมู่คำศัพท์ของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรม

การจัดหมวดหมู่ของคำศัพท์ต่อไปนี้จะวิเคราะห์คำศัพท์ที่ปรากฏทั้งหมดในพจนานุกรมรวมทั้งสองเล่ม นั้นหมายถึงคำศัพท์ที่สูญไปและคำศัพท์ที่เพิ่มขึ้นในพจนานุกรมทั้งสองเล่มด้วย โดยจะแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ คือ หมวดเกี่ยวกับธรรมชาติ มนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ สติปัญญา ความรู้สึก อารมณ์ คุณค่า และความสัมพันธ์ของบุคคล

3.1 หมวดเกี่ยวกับธรรมชาติ แบ่งออกเป็น 7 หมวดย่อย พบจำนวนทั้งหมด 147 คำ ดังตัวอย่างในตารางต่อไปนี้

ลำดับ	คำศัพท์	ความหมายของคำศัพท์	ลักษณะของความหมาย
1	กรวด๑	ก้อนหินเล็กๆ	ความหมายคงเดิม
2	กระพัง๑	แอ้ง, บ่อ	ความหมายคงเดิม
3	โคก	ที่ดินหนุนสูงขึ้น	ความหมายกว้างออก
4	จทิ้ง	แม่น้ำ	คำศัพท์ที่เพิ่มขึ้น
5	ตระพัง	แอ้ง, บ่อ, หนอง	คำศัพท์ที่เพิ่มขึ้น

3.2 หมวดคำเกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ แบ่งออกเป็น 5 หมวดย่อยพบจำนวนทั้งหมด 160 คำ ดังตัวอย่างในตารางต่อไปนี้

ลำดับ	คำศัพท์	ความหมายของคำศัพท์	ลักษณะของความหมาย
1	กรรม, กรรมฐาน	คอ	ความหมายคงเดิม
2	ระจอก๒	เล็บ	ความหมายคงเดิม
3	ขนง	คิ้ว	คำศัพท์ที่สูญหาย
4	ขนอง	หลัง	ความหมายคงเดิม
5	ชมอง	สมอง	คำศัพท์ที่เพิ่มขึ้น

3.3 หมวดคำเกี่ยวกับสติปัญญา อารมณ์ ความรู้สึก คุณค่า แบ่งออกเป็น 3 หมวดย่อย พบจำนวนทั้งหมด 77 คำ ดังตัวอย่างในตารางต่อไปนี้

ลำดับ	คำศัพท์	ความหมายของคำศัพท์	ลักษณะของความหมาย
1	กังวล	ห่วงใย, มีใจพะวงอยู่	ความหมายแคบเข้า
2	คุณ	โกรธอย่างแรง	ความหมายคงเดิม
3	ตระโมจ	ว้าเหว่, เบื่อใจ	ความหมายคงเดิม
4	ตระฮาล	ห้วนไหว	คำศัพท์ที่สูญหาย
5	เผอิล	ตกใจ, ตกตื่น	คำศัพท์ที่เพิ่มขึ้น

3.4 หมวดคำเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคล แบ่งออกเป็น 7 หมวดย่อย พบจำนวนทั้งหมด 130 คำดังตัวอย่างในตารางต่อไปนี้

ลำดับ	คำศัพท์	ความหมายของคำศัพท์	ลักษณะของความหมาย
1	กุน	ลูก	ความหมายคงเดิม
2	ชมอย	หลาน, ลูกหลาน	ความหมายคงเดิม
3	ซีฟุก	พ่อ, ท่านพ่อ	คำศัพท์ที่สูญหาย
4	ผอูน	น้องหญิง	คำศัพท์ที่เพิ่มขึ้น
5	มตาย	แม่	คำศัพท์ที่เพิ่มขึ้น

จากการวิเคราะห์หมวดหมู่ของคำศัพท์ทั้งหมด พบว่า หมวดหมู่เกี่ยวกับมนุษย์ และพฤติกรรมของมนุษย์เป็นหมวดที่พบมากที่สุด ถึง 160 คำ รองลงมา คือ หมวดหมู่เกี่ยวกับธรรมชาติ จำนวน 147 คำ หมวดหมู่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคล จำนวน 130 คำ และพบน้อยที่สุด คือ หมวดคำเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้สึก อารมณ์ คุณค่า จำนวน 77 คำสามารถสรุปเป็นแผนภูมิวงกลมได้ดังต่อไปนี้

หมวดหมู่คำศัพท์ของคำยืมภาษาเขมร



อภิปรายผล

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 กับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงรูปคำของคำยืมภาษาเขมร มีจำนวนน้อยกว่าคำยืมภาษาเขมรที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางรูปคำ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงรูปคำที่พบมีเพียง 2 คำเท่านั้น โดยเป็นการเปลี่ยนแปลงในลักษณะของพยัญชนะ ซึ่งคำที่พบนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงพยัญชนะท้าย คือคำว่า “บังอวจ” ที่กลายมาเป็น “บังอวด” เป็นต้น และการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่สอง คือ การสลับที่หรือตำแหน่งของสระกับพยัญชนะของคำศัพท์ คือ คำว่า “เถมิน” กลายมาเป็น “ถเมิน” เป็นต้น สาเหตุที่พบการเปลี่ยนแปลงรูปคำเพียงส่วนน้อยนั้นอาจเป็นเพราะมีความเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปได้ยาก เนื่องจากรูปเขียนนั้นมีการบันทึกอย่างเป็นแบบแผนหรือลายลักษณ์อักษรเมื่อเทียบกับด้านเสียงที่ไม่มีการบันทึก

2. คำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 กับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 พบว่า มีการเพิ่มขึ้นของคำศัพท์ และการสูญหายของคำศัพท์เป็นจำนวนมาก ซึ่งการเพิ่มขึ้นของคำศัพท์ พบทั้งหมด 131 คำ และการสูญหายของคำศัพท์ พบทั้งหมด 22 คำ เนื่องจากภาษาไทยกับภาษาเขมรมีความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมด้านภาษามาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน และน่าจะมีผลต่อไปถึงอนาคต ดังที่ ชูชาติ ชุ่มสนิท (2559) กล่าวว่า “ภาษาไทยกับภาษาเขมรทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต จะต้องมีการหิบบ่มทั้งในรูปแบบของไทยยืมเขมรหรือเขมรยืมไทยอย่างไม่มีที่สิ้นสุด”

นอกจากปัจจัยการหิบบัณฑิตของทั้งสองภาษาในข้างต้นแล้ว การเพิ่มขึ้นของคำศัพท์ และการสูญหายของคำศัพท์ อาจขึ้นอยู่กับปัจจัยการระบุที่มาของภาษาของพจนานุกรมแต่ละฉบับ ซึ่งในการศึกษาในครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตไว้อย่างชัดเจน คือ เลือกรวบรวมคำศัพท์ที่ระบุด้วยอักษร (ข.) เท่านั้น

3. คำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 พบจำนวน 390 คำ ส่วนพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 พบจำนวน 499 คำ ซึ่งมีจำนวนมากกว่างานวิจัยของบัญญัติ สาลี (2553) ที่ศึกษาคำยืมภาษาเขมรในภาษาไทย: กรณีศึกษามหาชาติคำหลวง ซึ่งพบว่า คำยืมภาษาเขมรบางคำมีปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แต่ไม่สามารถสืบสาวกันเข้าใจในปัจจุบัน มีจำนวน 127 คำ เหตุที่พบจำนวนต่างกันนั้นอาจเนื่องมาจากคำศัพท์ที่รวบรวมในงานวิจัยของบัญญัติ สาลี (2553) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวรรณคดี ในขณะที่ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานโดยตรง

นอกจากนี้ยังพบว่า คำศัพท์ของคำยืมภาษาเขมรที่ผู้ศึกษารวบรวมได้จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 พบจำนวน 390 คำ ส่วนพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 พบจำนวน 499 คำ มีจำนวนมากกว่าคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ที่พบจำนวน 381 คำ ในงานวิจัยของไทรงาม ประมวลศิลป์ชัย (2532) อาจเป็นเพราะภาษาไทยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมด้านการยืมคำศัพท์ของภาษาเขมรมาอย่างต่อเนื่อง และยังคงแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของวัฒนธรรมการยืมคำศัพท์ภาษาเขมรที่อาจสูงขึ้นหรือเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เมื่อเทียบจากการสำรวจที่พบข้อมูลจำนวนคำศัพท์ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละฉบับ

4. จากผลการวิเคราะห์หมวดหมู่ของคำศัพท์ที่มีรูปคำคงเดิม จะพบหมวดหมู่คำศัพท์ที่เกี่ยวกับธรรมชาติมากที่สุด ส่วนหมวดหมู่ของคำศัพท์ที่มีรูปคำเปลี่ยนแปลงไป จะพบเฉพาะหมวดหมู่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคลเท่านั้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะคำศัพท์หมวดหมู่เกี่ยวกับธรรมชาติ เป็นคำศัพท์ที่พบการใช้บ่อยมากในการแต่งคำประพันธ์ วรรณคดีหรือวรรณกรรมต่างๆ เมื่อคำเหล่านี้ได้ถูกนำมาใช้อย่างสม่ำเสมอจึงไม่มีการเปลี่ยนแปลง ส่วนคำหมวดหมู่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคลอาจจะมีการใช้คำศัพท์ที่ไม่ต่อเนื่อง จึงเป็นอีกสาเหตุหรือปัจจัยหนึ่งที่ทำให้รูปคำเปลี่ยนแปลงไปได้ง่าย

5. ผลการวิเคราะห์หมวดหมู่ของคำศัพท์ที่เพิ่มขึ้น พบมากที่สุด คือ หมวดคำศัพท์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคล ส่วนหมวดหมู่ของคำศัพท์ที่สูญหาย พบมากที่สุดคือ หมวดเกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ จากผลการศึกษาข้างต้น อาจสันนิษฐานได้ว่า ในปัจจุบันคนไทยได้รับวัฒนธรรมด้านการยืมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคลเข้ามา

ใช้มากขึ้น เนื่องจากคนไทยรับเอาสิ่งของเครื่องมือเครื่องใช้ และการเมืองการปกครอง จากเขมรเพิ่มขึ้น จึงต้องรับเอาคำศัพท์ของภาษาเขมรเข้ามาใช้ด้วย ส่วนคำศัพท์เกี่ยวกับ มนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีการสูญหายไป เนื่องจากมีการนำคำศัพท์มาใช้ลดน้อยลง เมื่อขาดการใช้อย่างต่อเนื่องก็อาจทำให้คำศัพท์นั้นสูญหายไปมากที่สุด

6. การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำยืมภาษาเขมรที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 กับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 พบ คำศัพท์ที่มีลักษณะเป็นความหมายคงเดิมมากที่สุด จำนวน 258 คำ และพบน้อยที่สุด คือ คำศัพท์ที่มีลักษณะเป็นความหมายย้ายที่ พบเพียง 12 คำเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของบัญญัติ สาลี (2553) ที่พบการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำยืมภาษาเขมรที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง หรือมีความหมายคงเดิมมากกว่าการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบย้ายที่ แคบเข้า และกว้างออก

7. ผลการศึกษาความหมายของคำศัพท์ทั้ง 4 ลักษณะ พบว่ามีหมวดเกี่ยวกับ ธรรมชาติในความหมายคงเดิมมากที่สุด ส่วนความหมายแคบเข้า ความหมายกว้างออก และความหมายย้ายที่ พบหมวดเกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์มากที่สุด เนื่องจาก คำในหมวดเกี่ยวกับธรรมชาติได้ถูกนำมาใช้อย่างต่อเนื่องในการแต่งวรรณคดี วรรณกรรม และบทประพันธ์ประเภทต่างๆ ทำให้ความหมายเป็นที่รู้จักหรือเป็นที่เข้าใจที่ตรงกันโดย ทั่วกัน ส่วนคำที่อยู่ในหมวดอื่นๆ จะเป็นคำศัพท์ที่อาจไม่นำมาใช้อย่างต่อเนื่องหรือใช้เป็น ส่วนน้อยทำให้อาจเกิดการเข้าใจความหมายที่ไม่ตรงกันได้



เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา นาคสกุล. (2548). **พจนานุกรมไทย—เขมร**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูชาติ ชุ่มสนิท. (2559). **คำไทยเทียบคำเขมร**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- ไทรงาม ประมวลศิลป์ชัย. (2532). **วัฒนธรรมภาษาของคำยืมที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิชรา อัครวิบูลย์. (2533). **การเพิ่มคำ การสูญคำ และการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำกริยา ในช่วง พ.ศ. 2416—2525**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- บัญญัติ สาลี. (2553). **คำยืมภาษาเขมรในภาษาไทย: กรณีศึกษามหาชาติคำหลวง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุญยงค์ เกศเทศ. (2521). **เขียนไทย**. กทม.: จิตตภรณ์การพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2519). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493**. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: ศาสนภรณ์.
- _____. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์ จำกัด (มหาชน).
- Voegelins, C. F. & F. M. (1957). Hopi Domain: A lexical Approach to the Problem of Section. **Supplement to International Journal of American Linguistics**, 14, Pt.II.

